

ŞİRKETLERİN YABANCI PARA NAKDİ VARLIKLARININ, NAKDİ TİCARİ KREDİ KULLANIMINA ETKİLERİ VE BU VARLIKLARIN BAĞIMSIZ DENETİMİ

BİLEN

BAĞIMSIZ DENETİM A.Ő

1. 21.10.2022 ve 10389 sayılı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurul Kararı

Bilindiği üzere, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK)'nın 07.07.2022 ve 10265 sayılı kararı ('BDDK 10265 sayılı karar') ile finansal kuruluşlar tarafından Şirketlere kullanılacak nakdi ticari krediler için bazı düzenlemeler getirilmiştir (Söz konusu Kurul Kararı'nda yer alan tutar ve oran sınırlamaları, BDDK'nın **21.10.2022 ve 10389 sayılı Kurul Kararı ('BDDK 10389 sayılı karar')** ile **01.11.2022 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde**, aşağı yönlü olarak yeniden düzenlenmiştir, diğer konularda bir değişiklik söz konusu değildir):

Söz konusu değişikliği de içeren BDDK kararına göre;

Bankalar ve finansal kuruluşlar dışındaki şirketlerden, 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili düzenlemeler uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketlerin (Şirket),

- Kredi başvurusu yaptıkları tarih itibarıyla yabancı para (YP) nakdi varlıklarının Türk Lirası (TL) karşılığının **10 milyon TL'nin** (değişiklik öncesi 15 milyon TL) üzerinde olması halinde ve
- Bu Şirketlerin YP nakdi varlıklarının, Vergi Usul Kanunu (VUK) ve ilgili düzenlemeleri uyarınca düzenlenerek vergi dairesine sunulmuş olan (geçici vergi dönemleri dahil) **en güncel finansal tablolarına göre aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 5'ini** (değişiklik öncesi yüzde 10) aşması durumunda,

söz konusu Şirketlere TL cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi kullanılmamasına karar verilmiştir.

2. Yabancı Para Nakdi Varlıklar Kapsamına Hangi Varlıklar Dahildir?

Şirketlerin,

- Altın dahil efektif dövizinin,
- Bankalardaki YP mevduatının,
- Türkiye Cumhuriyeti tarafından ihraç edilen Eurobond'lar dışında kalan, yurt içi ya da yurt dışı yerleşiklerce YP cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden/hisse senetlerinden oluşan varlıklarının,
- Altın veya dövizde endeksli ya da bunlara ilişkin endeksleri takip eden borsa yatırım fonlarının katılma paylarının,
- Yurt dışı yerleşiklerle YP cinsinden yapılan ters repo işlemlerinin,
- Bankalar ile gerçekleştirilen swap işlemleri kapsamında spotta TL temin etmek üzere bankalara (altın dahil) döviz olarak verilen YP varlıklarının,

bu Kararın uygulanmasında Şirketlerin YP nakdi varlıkları kapsamına dahil edilmesine karar verilmiştir.

3. Swap İşlemlerinin Durumu

Şirketlerin bankalar ile gerçekleştirdikleri swap işlemleri kapsamında, spotta (altın dahil) döviz verip TL borçlandığı tutarların da, bu Kararın uygulanması kapsamında, ilgili banka tarafından söz konusu Şirkete kullandırılan TL cinsinden nakdi bir ticari kredi olarak ele alınmasına karar verilmiştir.

4. Konsolide Finansal Tablo Hazırlama Yükümlülüğü Bulunan Şirketlerin Durumu

Kamu Gözetim Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartları çerçevesinde **konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunan** Şirketler için;

- Yukarıda 'Kurul Kararı' başlığı altında ifade edilen paragrafa göre yapılacak değerlendirmenin, KGK tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartlarına uygun olarak hazırlanıp KGK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca (bağımsız denetim kuruluşu) denetlenmiş en güncel konsolide finansal tablolar üzerinden Şirketin **yurt dışı** bağlı ortaklık ve iştirakleri **dahil edilmeden** yapılmasına,
- Bu Karar kapsamında YP nakdi varlıkları toplamının hesaplamasında, bu Şirketlerin bankalar ve finansal kuruluşlar dışında kalan konsolidasyona tabi **yurt içindeki** bağlı ortaklıklarının ve iştiraklerinin YP nakdi varlıklarının da hesaplama **dahil edilmesine**,
- Bu çerçevede bir Şirketin (ana ortaklık) konsolide finansal tabloları üzerinden bu Karar kapsamında TL kredi kullandırımına uygun olmadığı tespit edilirse yalnızca ana ortaklık için bu Karar kapsamındaki kredi sınırlamasının uygulanmasına ve ana ortaklığın konsolidasyona tabi diğer bağlı ortaklık ve iştiraklerine kullandırılacak **krediler için bu Kararda** belirtilen hükümlerin her bir ortaklık ve iştirak için ayrı ayrı ele alınması suretiyle kredi sınırlamasına tabi olup olmadıklarının belirlenmesine,

karar verilmiştir.

5. Kredi Sınırlaması İstisnası

Bu Karar kapsamındaki kredi sınırlamasının istisnası olarak, ilgili mevzuat uyarınca YP cinsinden kredi kullanması mümkün olmayan şirketlerle sınırlı olmak üzere, bu şirketlerin bankaya kredi başvurusunda bulunduğu tarihten itibaren 3 aylık dönem içinde;

- YP net pozisyon açığı bulunduğunu ve pozisyon açığı tutarını beyan etmeleri şartıyla,
- Yalnızca başvuru tarihini izleyen 3 aylık dönemdeki söz konusu beyan edilen pozisyon açığı ile sınırlı olmak üzere,

TL cinsinden nakdi ticari kredi kullandırılabilmesine ve pozisyon açığını belirten söz konusu beyanın doğruluğunun, aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre bağımsız denetim kuruluşlarınca ya da 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa (3568 sayılı Kanun) göre ruhsat almış yeminli mali müşavirlerce (YMM) onaylanmak suretiyle teyit edilerek bankaya belgelendirilmesine karar verilmiştir.

6. Kullanılacak Kredi Tutarı Başlangıç Bakiyeleri Ve Bankalar Tarafından Yapılacak Aylık Kontroller

Bu Kararın uygulanmasında, kredili mevduat hesabı (KMH) ve diğer rotatif nitelikli krediler ile kurumsal kredi kartlarından nakit çekimi yoluyla veya gün içi ve gecelik krediler yoluyla Şirketlere kullanılacak kredi tutarının hesaplamasında, bu kredi türleri için 01.11.2022 tarihi itibarıyla Şirketlere kullanılmış toplam kredi bakiyesi başlangıç olarak kabul edilmek üzere;

Her ay sonu itibarıyla önceki ay sonuna göre bu toplam nakdi kredi bakiyesindeki artış miktarının yeni kullanım olarak kabul edilmesine, ◇ Her ay sonundaki yapılacak bu hesaplama göre bakiye artışı olması durumunda, yeni kredi kullanımı olarak kabul edilecek bu bakiye artışına ilişkin olarak ilgili Şirket için bankalarca bu Karar kapsamındaki kredi kullanım sınırlamalarına yönelik kontrollerin gerçekleştirilmesine ve gerekli bilgi ve belgelerin temin edilmesine karar verilmiştir.

7. Yabancı Para Nakdi Varlıkların, Kurul Kararında Belirlenen TL Karşılığı Sınırını Aşması Durumunda Yapılacaklar

YP nakdi varlıklarının;

- TL karşılığı **10 milyon TL'yi** aşmayan veya
- TL karşılığı **10 milyon TL'yi aşıya bile**, Kurul Kararında belirtilen finansal tablolara göre **aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 5'ini** geçmeyen veya
- Bu sınırlamalara takılsa bile yalnızca YP kredi kullanmasının mümkün olmaması kaydıyla ve yalnızca kredi başvuru tarihini izleyen 3 aylık dönemdeki YP net pozisyon açığı ile sınırlı olmak üzere,

kredi kullanmak isteyen Şirketlerin, krediyi kullandıkları tarih itibarıyla ya da rotatif, KMH, kredi kartından nakit çekim, gün içi ve gecelik krediler için yukarıda belirtildiği şekilde yeni kredi kullanılmış sayıldığı tespit edildiği tarih itibarıyla;

- YP nakdi varlıklarının TL karşılığının 10 milyon TL'yi aşmayacağını ya da
- YP nakdi varlıklarının TL karşılığının 10 milyon TL'yi aşıya bile aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 5'ini geçmeyeceğini ya da
- Bu sınırlamalara takılsa bile yalnızca YP kredi kullanmasının mümkün olmaması nedeniyle ve yalnızca kredi başvuru tarihini izleyen 3 aylık dönemdeki YP net pozisyon açığı ile sınırlı olmak üzere yeni kredi kullanımında bulunacağını,

01.11.2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere **(01.11.2022 dahil)** beyan ve taahhüt etmeleri ve bu tarihi müteakip her 3 aylık takvim dönemi sonunu izleyen ayın son iş günü akşamına kadar söz konusu beyan ve taahhüdün (Ek-1) banka tarafından kontrolünün sağlanmasını teminen,

7. Yabancı Para Nakdi Varlıkların, Kurul Kararında Belirlenen TL Karşılığı Sınırını Aşması Durumunda Yapılacaklar (devamı)

Söz konusu üçer aylık dönemler içinde,

- YP nakdi varlıklarının TL karşılığının **10 milyon TL'yi** aşmadığının veya
- YP nakdi varlıklarının TL karşılığının **10 milyon TL'yi** aşsa bile VUK ve ilgili düzenlemeleri uyarınca düzenlenerek vergi dairesine sunulmuş olan (geçici vergi dönemleri dahil) en güncel finansal tablolarına göre (ya da konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunan Şirketler için bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel konsolide finansal tablolar üzerinden Şirketin yurt dışı bağlı ortaklık ve iştirakleri dahil edilmeden) aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının **yüzde 5'ini** geçmediğinin veya,

Bu sınırlamalara takıldığı tarihler itibarıyla kredi kullanılmış ise;

- Bu şekilde kullanılan TL cinsinden tüm ticari nakdi kredilerin toplamının ilgili kredilerin kullanım tarihlerini izleyen 3 aylık dönemdeki YP net pozisyon açığını aşmadığının ve
- Bu şekilde kredi kullanmış olan Şirketin söz konusu dönemde YP kredi kullanmasının mümkün olmadığına bağımsız denetim kuruluşlarınca ya da YMM'lerce onaylanmak suretiyle teyit edilerek

ilgili bankaya belgelendirilmesine ve konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunan Şirketler için bu belgelendirmelerin ve değerlendirmelerin bağımsız denetim kuruluşlarınca yapılmasına karar verilmiştir.

8. Kurul Kararından Muaf Olma Şartı

Bağımsız denetime tabi olduğu halde denetim yükümlülüğü ilk defa 2022 yılı sonunda başlayacak Şirketlerin bu Karar kapsamından muaf tutulmasına,

Kredi başvurusunda bulunan bir şirketin bağımsız denetime tabi olmadığını ya da bağımsız denetime tabi olmasına rağmen 8 inci madde kapsamına dahil olduğu için bu Karar kapsamından muaf olduğunu beyan ve taahhüt etmesine rağmen (Ek-2), ilgili banka nezdinde bu konuda tereddüt oluşması halinde, kredi kullandırım tarihinden itibaren bankalarca ilgili şirkete bağımsız denetime tabi olmadığını ya da bağımsız denetime tabi olsa bile denetim yükümlülüğünün ilk defa 2022 yılı sonunda başlayacağını, 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerce (SMMM), YMM'lerce ya da bağımsız denetim kuruluşlarınca onaylı olmak üzere belgelendirmeleri için 1 ay süre tanınarak, başvuruda bulunan şirketin beyanı esas alınmak suretiyle kredi kullandırılabilmesine karar verilmiştir.

9. Düzenlemelere / Yükümlülöklere Uyulmaması Durumu

Bir Şirketin,

- Yukarıda yer verilen süreler içinde bağımsız denetim kuruluşu ya da YMM onaylı olarak bankaya tevdi etmesi gereken bilgi ve belgeleri bankaya tevdi etmemesi veya
- Bu süre içinde tevdi ettiğı bilgi ve belgelere göre Şirketin beyanının aksine bu Karar kapsamındaki kredi sınırlamasına dahil olması gerektiğinin bankalarca anlaşılması halinde,
- İlgili banka tarafından bu Şirkete TL cinsinden bu Karar kapsamına giren yeni nakdi ticari kredi kullandırılmamasına,
- Söz konusu duruma ve Şirket bilgilerine ilişkin BDDK tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre ilgili banka tarafından yapılacak bildirim çerçevesinde, bu kapsama giren Şirketlere **01.11.2022** tarihinden itibaren kullandırılan (bu Karar kapsamından muaf tutulsun tutulmasın) TL cinsinden ticari nitelikli tüm nakdi kredilere “Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik” uyarınca sermaye yeterliliğı oranı hesaplamasında; kredi riskine esas tutar hesaplanırken kullanılan yaklaşımdan (standart yaklaşım ya da içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımlar) bağımsız olarak kredi riski azaltım teknikleri, kredi derecelendirme notları ve gayrimenkul ipotekleri dikkate alınmadan yüzde 500 risk ağırlığı uygulanmasına karar verilmiştir.

10. Kurul Kararından Muaf Tutulacak Krediler

Bu Karar kapsamından;

- (Nakit çekimler hariç) kurumsal kredi kartları yoluyla kullanılan kredilerin,
- Doğrudan Borçlanma Sistemi(DBS) aracılığıyla nakde dönüşen kredilerin,
- Cayılamaz limit taahhüdü niteliğinde olan ve bankaların kredi müşterisi olan Şirket dışındaki üçüncü taraflara ödeme garantisi sunduğu diğer krediler ile alıcı statüsündeki Şirketin kredilendirilmesi suretiyle tedarikçilere ödeme yapılan tedarikçi finansmanı kredilerinin,
- TL cinsinden nakdi krediye dönüşen tazmin edilen gayri nakdi kredi bedellerinin,
- Yeniden yapılandırma kapsamında olmayan ve sözleşme koşullarının değiştirilmesi suretiyle yenilenen ya da mevcut kredilerin kısmen veya tamamen yeniden finanse edilmesi için kullanılan krediler hariç; Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca ya da 5411 sayılı Bankacılık Kanununun Geçici 32'nci maddesi uyarınca yeniden yapılandırılan veya bu yeniden yapılandırmalar kapsamında kullanılan kredilerin,

muaf tutulmasına,

Bankaların bu Karar kapsamından muaf tutulmayan kredileri, yurt dışı şubeleri aracılığıyla yurt içi yerleşik Şirketlere kullandırması durumunda da bu Karar hükümlerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

11. Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketlerinin Durumu

6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununa tabi finansal kiralama, faktoring ve finansman kuruluşlarının;

- 01.08.2022 tarihinden itibaren müşterilerine kullandıracakları TL cinsinden ticari nitelikli nakdi kredilerin de bu Karar kapsamına dahil edilmesine,
- Bu Kararda bankalar için getirilen yükümlülüklerin finansal kiralama, faktoring ve finansman kuruluşları için de aynı şekilde uygulanmasına,
- Söz konusu kuruluşların ticari müşterilerinin beyan ve taahhüt yükümlülüklerinin de bu tarihten itibaren geçerli olmak üzere (01.08.2022 dahil) Kurul Kararının ilgili maddelerinde belirtilen şekilde uygulanmasına,

karar verilmiştir.

12. TL Karşılığın Hesaplanmasında Dikkate Alınacak Döviz Alış Kuru

Bu Karar kapsamında, YP nakdi varlıkların TL karşılığının hesaplanmasında hesaplama tarihine ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kurunun kullanılmasına karar verilmiştir.

BDDK'nın bu konudaki ilk kararı ('BDDK 10265 sayılı karar') ile eklerine (Ek-1/Ek-2) ve ilk karardaki tutar ve oran sınırlamalarının değiştirildiği kararına ('BDDK 10389 sayılı karar'), sırasıyla, aşağıdaki bağlantı adreslerinden ulaşabilirsiniz.

<https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1131>

<https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1147>

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(<https://bilenbd.com.tr/>) paylaşılan bağımsız denetim ile ilgili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arazi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.